

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedő.
Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyen szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák:
Budapest: Goldberger A. V. é.
Eckstein B. hird. irod. Bécsben.
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.
Általános Tudósító-hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttérre 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t hivatalos közlönye

A Zrinyi-émlék ügye.

A múlt héten a Zrinyi-émlék ügyében örvendetes lépés történt. Alkalmunk volt bemutatni a Zrinyi-émlék tervét a maga valódi nagyságában. A ki m. hó 27. és 28-án látta a Zrinyi-téren felállított emlékoszlop-tervét, azt valóban meglepték az emlékoszlop hatalmas méretei s annak aesthetikailag nemesen egyszerű czikornyázatlan művészi kivitele. A mű tervezője megyénk fia, Szász Gyula tanár, országos hírv művész, ki ambicionálja magának azt, hogy megyéje, illetve Muraköz számára a mi csekély anyagi erőnknek, de őszinte lelkesedésünknek megfelelő olyan emlékoszlopot állíthasson, mely a legkényesebb műzilést is kielégítse, és a laikus közönséget is áhítlira gerjessze nagy költőnk és hadvezérünk emléke iránt. A tíz méter magas mű alépitménye termésköböl, az oszlop peltaiu köböl, Zrinyi-relief-képe, a Zrinyi czimer, a lant és kard, valamint az oszlop tetejében levő turul-madár bronz-öntvény volna. Ez természetesen csak terv s az oszlop-műnek végleges kivitele a megalakítandó bizottságnak a dolga. Az emlékoszlop-nak a mestere, Szász Gyula szobor-művész ur kérésünkre készített ingyen tervet s csakis megyéje iránt érzett szeretetből tért be hozzánk s mutatta be művének a vázlatát azért, hogy tájékozást szerezzünk egy emlékoszlop felállítására felől. Szász Gyula ur megtekintette összes tereinket, de az ő műve méreteinek megfelelő és alkalmas helynek egyedül a Zrinyi-teret találta. Ezt a helyet az emlékoszlop méreteihez képest és háttere szem-

pontjából ideálisan alkalmasnak és szépek mondotta.

Gróf ur Ó Meltósága is szives volt kérésünkre megtekinteni az emlékmű-tervet, mely az ő műzilést is megyerle, sok jó tanácsot adott s egyuttal szives volt megígérni, hogy a hangulat emelése szempontjából módot fog találni arra, hogy az emlékoszlop hátterében a Zrinyi-vár falai is láthatók legyenek.

Az emlékoszlop körülbelül 2500—3000 forintba kerülne, de ha sikerül a kövek szállítására szükséges fuvar gróf ur eddig is tapasztalt jóakarától és a muraközi tehetősebb gazdák áldozatkészségétől ingyen megnyernünk, akkor sokkal kevesebb összeg is elég lesz az emlékoszlop felállítására. 1200 forintunk már van. Ugyanannyit rövid idő alatt, bizva a muraközi takarékpénztárak áldozatkészségében, az állam, a nemesi alap a vármegye és különféle egyletek támogatásában, és számítva az e célra rendezendő mulatságok jövedelmeire, csakhamar össze fogunk gyűjteni. Aztán még a közönség köréből is sokan nem rótták le tartozásaikat. Hazafiu kötelessége mindenkinek, a ki e hazafiu erények által megszentelt határszéli vidéken született, vagy itt élte, vagy éli napjait, hogy része legyen a Zrinyi-émlék felállításában. Sajnálónk azt a polgártársunkat, a kinek magában pirulnia kellene a szép emlékoszlop szemlélése alkalmából azért, mert neki nincs része annak a felállításában. Adakozzék tehát mindenki tehetsége szerint! Ha nincs erre a célra való koronája, szivesen fogadjuk a filléreket is. Már

vannak — hála Istennek, igen kevesen — kik a gyűjtő-ívet nem fogadták el. Legalább tisztaban vagyunk azokkal, a kik közöttünk élnek, de nem tartják magukat közénk valóknak.

Vegyük példát tőlünk távol lakó, idegenbe, Szlavoniába került földieinktől, a kik talán sohasem fogják látni a mi emlékoszlopunkat, s a kiknek legnagyobb része erős munkával keresi kenyerét, s mégis szülőföldjük iránt érzett szeretettől és a nemes ügy iránti kegyeleltől áthatva, szivesen küldöttek be filléreiket. Ma került sorra az ő adakozásuknak a kimutatása. Perger Józsefnek hívják a derék gyűjtőt. Köszönet neki s az adakozóknak és szolgáljon például azoknak, a kik még nem tettek eleget kötelességüknek.

Huszonkilenczedik kimutatás.

- Perger József gyűjtő Beliscse (Szlav.) — k. 60 f.
Tonay István Bisztriczéről	»	20 »
Kocsos János A-Lendváról	»	20 »
Kocset János Tüskeszerről	»	20 »
Kálec István A-Lendváról	»	20 »
Váner Márton A-Lendváról	»	20 »
Vuk Iván Bisztriczéről	»	40 »
Rosenbaum József	»	1 k. —
Lengyel Ferencz	»	40 »
Strukli András	»	40 »
Kutyák Péter	»	20 »
Csecsárko Ferdinand	»	20 »
Mursics József	»	20 »
Klajcsák Marko	»	20 »
Klajcsák Filip	»	20 »
Zádrávecz Pál	»	20 »
Csacinovics András	»	20 »
Kutyák Mátyás	»	20 »

TÁRCZA.

Októberi felhők.

— Irta: H. Havasi Albin. —

Valahonnan a topolyák felől lebbenő sóhajt hozott a szél, Bálintnak úgy tetszett, mint valami halk sírás. Számolgatta a napokat: hétfő, kedd, egy-két hét, . . . itt az ősz. A földön már sok a rozsál levél. Szél kerekedik a nyírjes tájáról, s a permetes, sűrű esőcseppekkel koppanva hull le a rótt lomb lába elé. Ah! hisz csak október. Néha a nap is süt; mosolygósan, mint mikor a rügyet bontja. Napsugár, napsugár — gondolja — ah igen. Ugy déltájban még izzad az ember októberben. Legtöbbször széles, fonátos eső hull s a nap fázik. Jó néki a fellegzafat gunyának, mi a hegyeket leburázza violászürkés párával s sietősen eszik alóka a magas topolyák fölött. Aztán lohog az eső titokzatos saggással, misztikus csöppenéssel, pletykásan. Hangokat csen felőlől, hők kék az ég, derűs a fény, s mesél tavaszról, napsugárról, illatról és egybekről. Egybekről?! Elmúlt a nyár, kimúlt az élet. . .

Bálint festő volt, és ezen az esős délutánon igen szomorú. Bálint a völgyeket járta, mert honn nagyon fárasztotta a sötét, árnyas szoba s a festéshez sem volt csipet kedve se. Hallgatta a völgy hangjait; az eső csobogását, figyelte a csöppek

koppanását a csörrenő almon. És sokat ásitozott, mi igen kellemetlen. Az alkonyaton hívós volt és Bálint didergett, ha a suhanó szél arczába csapkodta a hideg vizfonalat. A festő természete nem volt ijedős, de a szomorú, szürke hangulatból ezen a komor napon átragadt reá valami lohasztó rezignáció. Félt az esőtől, a libbenő árnyaktól, a suhanó felhőktől, mik lomha mozdulattal suhantak a topolyák tetejét érintve s Bálint mélabusan gondolt a jövő enyészetre. Sárga, csuf mezt öltött a völgy és ismeretlen hangok szóltak: »Kár, kár, kár«.

Varjúk voltak. Messziről jönnek, a hol már nem süt a nap, hideg van s ő borzongana. Minek járnak erre? Feketék, mint az árnyak és káro-gások a természet hattyudalát értelmezik.

Kár, kár! Ő is ilyformán gondolkozik. Aztán valami didergő czinke szárnyalt el mellette s megijedt a suhanattól.

Megy haza. Nagy Rembrandt kalap van a fején, és bő csuha a testén. És dideregve lépked. Indiszonált a kedve és úgy érzi, hogy álmos. Már látja a falut, már hallja az eső nótáját a kis ablakon és a patyolatos, habos párnákat, az ágyat, hova lefekszik. Álmodni is fog, — róla.

Otthon várják őt. Egy leány.

Egy leány. Etel a neve. Bálint meghajtott a felső testét és mosolygott. Karcusú vala a leány, kecses és szép az arca, ha sir, ha nevet, ha

komoly. Könnyed bájjal üdvözölte a festőt. Bálint is nekimelegedett. Kűnn a konyhán a kemence tetején ropogott a rőzse. A pitvarajtólán beszélgettek Stefi néniel, ki Bálintnak nagyanyja vala. Etel sokat kaczagott, aztán a csibéket zavarta el, mik cipője gombjait csipkedték.

Csöndesen lajhogott az eső. Ködbe borult a táj, a hegyek tetején a vén cserfa is. Bálint az eget nézte és sokat dünyögött; Etel is el-emmerengett. Így voltak zavartalanságban, miglen az alvóban komolyan szóltat meg az óra. Bálint számolta: egy, kettő . . . öt. Rövidesen este lesz.

Ködbe a tea is elkészült. Bálintnak olyasféle köhögési rohamai vannak s a bodzavirág jó orvosság. Arca szerfölött beesett és kedvetlen. Ahogy s.üresöli a kesernyés teát, azonközben a leány folyvást arczát nézi. Talán tud olvasni valamit róla. Bálint ma unalmas fickó. Alig ad egy hangot. S a képeket sem mutatja, mint máskor.

Stefi néni még ásitozik. Kifogyott a beszéd-ből. A Palát Gábris lakodalma a legjobb esemény: arról beszélt már három napon keresztül. Meg aztán a gyarmoti vásár eseteit is szétpublikálta. Ha már Bálint is, Etel is nem tudná, tán boltcsukásig is feszegetné, az eső éjjel Juhász Terka ott bujkált az Aron zsidó katonasoros fiával, az Elíással a garádban. Meg hogy a vénhedt árendás látta is őket csökölözni a bokrok alatt, a mint hazaindul a borzag lekvárőzészről. Hát

Szabó Mihály (Zslavonia) 30 f.
 Florian Olivo talján 30 »
 Összesen: 6 k. — f.
 Lapunk m. számának kimutatása 2215 k. 78 f.
 Az eddigi gyűjtés eredménye 2221 k. 78 f.
 A további gyűjtés eredményét lapunk
 jövő számában fogjuk folytatólálg közölni.

Gazdasági közlemények.

Milyen sűrűn vessünk.

Kütdomása, hogy ugy a szalma, mint a szemtermes nagysága általában a vetés sűrűsége arányában növekszik, s ha nem a holdankénti termést tekintjük, hanem azt vizsgáljuk, hogy minő befolyással van a tenyészterület az egyes növények termőképességére, ugy azt fogjuk tapasztalni, hogy egy bizonyos határig a növények termése annál nagyobb, minél ritkábban lettek azok elvetve, de a bizonyos határon túl a termés már nem növekedik, hanem ellenkezőleg fokozatosan csökken. Hogy miért van ez így, az a következőkből kitűnik.

A növények fejlődése s életképességére legnagyobb befolyást a világosság gyakorol. Ha sűrű a vetés, akkor erős a beárnyékolás, hiányzik a világosság s így a növény nyugdán nő fel, egyes szervei nem fejlődhetnek ki, mert abban egyik a másikat akadályozza, de silány lesz a tülzerű vetés eredménye azért is, mert minél sűrűbb a vetés, annál több vizet használnak el a növények s így a később esetleg bekövetkező szárazságot a növény megérzi s a mint mondani szokták kénysererrett lesz.

Nagyon fontos dolog tehát a vetés sűrűségének helyes megállapítása s e tekintetben határozott számokhoz alkalmazkodni nem lehet, hanem igenis figyelembe kell venni mindazon tényezőket, melyek az egyes növényeknek adandó tenyészterület nagyságára befolyást gyakorolnak. E tények következők: 1. a növény variátusa és pedig e tekintetben általános szabály az, hogy minél késebb írésű valamely növény, annál ritkábban kell vetnünk; 2. a talaj tápanyagkészlete. Gazdag, tápduis s olyan talajban, melyen közvetlenül a vetés előtt akár istállótrágyát, akár műtrágyát használtunk, kevesebb vetőmagot használhatunk fel, mint ellenkező esetben; 3. az égjali viszonyok olyan alakulása, melynél átlagosan több a nyirkosság, kevesebb vetőmag felhasználását engedí meg, mint a száraz clima; 4. a talaj fizikai állapota, nevezetesen vízfogatósága, jó mélység, jó kultur állapot ritkább vetést tesz kívánatosá; 5. a vetéssel való elkésés sűrűbb vetést tesz indokollá, míg a korai vetés ritkábbat; s végül 6. jó, súlyos szep vetőmagból ritkábban vetünk, mint silány avagy közepeszerű magból.

Meszet vagy gyszpet használjunk.

Útöbbi időben a meszet hova tovább nagyobb mennyiségben használják gazdáink trágyául, de

persze, persze, ilyen szegényletesek a leányok linyben.

Ma nagyon unalmas az élet. Az ablakon az eső nótázik, tulnan a Bálint szobájából egyhanggal kettýent ki az óra. És egyéb hang alig van a házban. A mogorva felhők lomhán usznak alá. Bálint olykor az időről durusol. Hogy már ősz van, hogy már folyton szemel az eső. — És valami fátyolos, halvány fény téved a szemébe. Eszébe jut egy-más. Itt van Etel. Etel! ? Mintha álmodna. Etel, az ispán leánya. Ezzel járt ki sokat a topolyásba, ha mosolygott az idő képe. Meg aztán jó teremtés is, és karcsu, idomos. És kedves, mint a galamb. Vonzódik is hozzá.

Homály tölti be a szobát és csevegő esőneszések. Bálint a leány mellé ült és csendben beszéltek.

Nagyon csendben beszéltek. Hogy elmúltak a napsugaras idők, hogy már komor felhők boronálják az eget. És hogy az ember tele van pesszionizmussal. Aztán mindkettőnek eszébe jutott a nyár.

Nyár, gondolták nyár! és sok-sok emlék, Bálint beszélt halkán.

— Etel, édes! Aztán gondol-e rám? Ha valahol a narancsfák alatt ülök, sokszor idetéved emlékezésem. Oly jól tudta a modellpózkodat, meg jól tartott beszédet is. Kedveskedett mindig és sokat tudott kacagni. Most miért nem mosolyog?

nagyon sokan abban a véleményben vannak, hogy a gyszpet is ugyanazon hatást fejt ki mint a meszet, s mert a gyszpet az ország némely pontján valamivel olcsóbb mint a meszet, nem ösmervény a kettő hatása közötti különbséget, gyszpet használának meszet helyett.

Pedig a gyszpet és a meszet hatása nem egyenlő. Mindkettő indirekt trágya, de a gyszpet a pillangós virágok speciális trágyája, míg más növények alá használva, nem fog kellő eredményt feltüntetni. A herések, lucernásoknak felültrágyázása azonban a legtöbbszór igen kedvező eredménnyel jár. A gyszpet ezen jó hatásának okát nem tudjuk biztosan, de valószínű, hogy a talajban lévő kálit szabadítja fel. A meszet szintén indirekt trágya, de főleg agyagtalajra való, mert annak kedvezőtlen fizikai tulajdonságait megszünteti, esőkeleti, nevezetesen összeállósságot, kötöttséget és gyorsítja a tápanyagok felbomlását, megszünteti a talaj tevékenlenségét. Dacára ezen jó tulajdonságainak még sem ajánlható mindenütt, a meszetes noha hazai talajainknak legtöbbje mészszegény. Nem ajánlható pedig azért, mert a meszet ostroma a talajnak, s bár előbb busás terméseket ad, utóbb azonban a talaj kimerülést vonja maga után, ha csak a talajt kellően dús trágyázásban nem részesítjük, hogy ilyen módon a tápanyag felbomlását kellően ellensúlyozzuk. Ha azonban háromévenként 200 méterfázsa istállótrágyával s 1½ méterfázsa szuperfoszfáttal látjuk el holdanként, s ezenkívül minden 5—6-ik évben 10—20 méterfázsa meszet szórunk ki, akkor olyan termés eredményeket fogunk látni, a mely felett magunk is csodálkozni fogunk. Ilyen trágyázás mellett nincs okunk attól tartani, hogy talajunkat kiszároljuk; az a legnagyobb terméshozamok dacára állandóan egyenletes terméseket fog adni.

A piros gyűszűvirág termesztése a szántóföldön.

Gyógynövények termesztéséről nálunk nagyban nem igen foglalkoznak, sőt bátran elmondhatjuk, hogy az egész országban alig van egy-két ember a ki a gyógynövényeket annyira méltatta volna, hogy azoknak a szántóföldön is helyet adjon; pedig e növények között nem egyet találunk olyant, a mely feltétlenül megérdemli a figyelmet már csak azért is, mert drogusztáink szükségletök legnagyobb részét külföldön szerzik be. Százeczekre rug azon ősszeg, a mely gyógyászati és műszaki növényekért a külföldre vándorol, holott egy kis jóakarattal képesek lennénk ezen ősszeget önmagunknak biztosítani. Különösen kisgazdáink tenéki okosan, ha gazdaságuk egy részét gyógynövény teleppé alakítanak át, mert hiszen épen ők rendelkeznek legnagyobb mértékben azon fizikai idővel, melyet e növények termesztése körül szorgos utánjárás megkíván.

Alábbi sorokban a piros gyűszűvirágnak vagy más szóval digitális purpureának termesztéséről óhajunk egyet-mást közölni.

E növény a gyógyászatban mérgező hatása miatt nyer alkalmazást, a mennyiben magvai s különösen levelei nagymennyiségű digitálint tartalmaznak. Hogy a gyógyászatban keresett cikket

Fázik? Úljón ide mellém, Stefi neni majd alárak. És levelet is irok. Szépet, liltosant.

Önfelelden nézett maga elé a leány.

— Milyen édes ez a Bálint! Borotvált képi, barnás arcú férfi; a haja fekete és beszédében mély a nézése. Piktör és szerető. Szereti a hegyeket, a völgyeket és — őt. Ettl, az ispán leányt. Komolyképű ember volt akkor is, mikor legelőszőr találkoztak. Bálint a marczali árkot festette a vackorfánál, épen bimbópattanáskor. O meg a bányákból jött a vakuton és naplenyugvásig nézegette az eszetvonásokat. És beszélgettek. A férfi illedelmes volt, szép és jó. Össze is jöttek gyakran. Ha csak teheti, ide látogat Egeréhez. Stefi neni áldott asszony, kissé beszédés, de intím dolgokat mond Bálintról. Bálintot pedig szereti. Olyan sok ízben vallatta önönmagát. Mit szeret ezen az emberen? A milyen fiatal, annyira unalmas néha. Ha csapongó a kedve, kedves férfi. Modellpózkodba állítja őt, kaczag és füst, füst. Pedig ő csak ispánleány. De csinos, a mint a faluban mondják.

Imigy gondolkozik Etel. Kéz-kézben; Bálint a leány arcát vizsgálja.

— Szép, szép, mondja halkán. A szeme kék és orczái rózsásak. Aztán lassan szűcsölgeti a teát.

Monoton hangon verte le az óra a nyolezat. Stefi neni a kemence mellett böliskölt. Emlékeztébe tévedt a mult, s elandalog gondolata az ifju

képezhesen, arra kell törekedni, hogy a művelti gyűszűvirág tenyészetének mindazon feltételeket biztosítsuk, melyekből a vad gyűszűvirág termelési sikere is függ. E feltételek következők: mérsékelt klima, hegyesebb és erősebb vidékeken; jó táperőben lévő homokos vegyületű föld; részben napos s részben árnyékos hely.

Magyart kertí ágyakban kell palántává nevelni s midőn a palánták már megerősödtek, a jól elkészített, gondosan megművelt s istálló és műtrágyákkal megtrágyázott földbe ültetjük ki azokat 30—35 cm.-es sorávolságra, a sorokban 20—25 cm. távolságban. Tenyészideje alatt ugyanoly ápolást igényel, mint bármely kapás növény, vagyis a szükséghez képest kapáljuk s gromláljuk két-háromszor, illetve annyiszor a hányszor kell.

Két éves növény lévén, a virágot viselő hajtásai csak a második évben fejlődnek ki s ez nagyon fontos a megjegyzésre, mert a gyógyászatban az első év levelei semmi becsben nem állnak, hanem csakis azok, melyek a Digitális virágzása alkalmával, tehát a fejlődés második évében szedettek.

A levelek szedése akkor veszi kezdetét, midőn beáll a virágzás. Ugy virágzás előtt, mint a virágzás után szedett levelek már nem oly hatásosak.

A leszedett levelek kezdetken árnyékos szelős helyen szárítandék, majd ha vizök nagy részétől megfosztatnak már, akkor 25—28 Cels. fokot regnem haladó helyiségben a szárítás mindaddig folytatandó, míg az szákolásra alkalmassá nem áll. Azonban ott, hol ily helyiség nem áll, kedvező időjárás esetén egy esőtől védett helyen szintén tökéletesen lehet a szárítást végre hajtani.

KULÖNFÉLÉK.

— **Kérem.** Lapunk f. hó 1-ével a XVII-évfolyam negyedik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetés díjjal hátralékokban vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **A király névünnepe.** F. hó 4-én ülte meg a magyar nemzet felséges királyi névünnepeinek 71-ik évtördülő napját. Csáktornay ezen alkalomból a várost fellobogózták, 9 órákor a római katolikus templomban lényes isteni tisztelt volt, melyet Zaba vnik Alajos tartott fényes papi segédlet s a helybeli állami tanítóképzőintézet énekkarának közreműködése mellett. A szent áldozat bemutatásán jelen voltak a katonai, polgári hatóságok képviselői s az

kor arany évein. Imár nyolezvan év terhe nehezett vállára. Régen, heg nagyon régen ő is örült a tavasznak. A napsugárnak, az életnek, a mely mind szép és kuforrása a boldogságnak. A hogy a fiatalokat nézi, jut eszébe mindez. Mikor még ő is fiatal volt? Mikor pezsgő élet-vágy lakozott szívében és mosolygni tudott mindennek!... Mily sokat sóhajtozik ez idők után... Most a fiataloké az élet. Legyenek boldogok, miként ő is boldog volt férje oldalánál.

Az enyhe fedés hangján szölt nekik: — Miért nem szerettek egymást? És rájuk nevettek. Ugy szép pár lenne beütöttek.

Etel elpirult; Bálint mosolygott. De oly savanykásan mosolygott. És átfogta és megcsókolta a leányt. De megborzongott. Mintha az ősz hideg, csipős leve szaladta volna át, minden tagját. Október van, ősz, és hideg, gondolta. Nagyon félt valamitől. Valami árnytól, mi ott libbent mellette; közte és a leány közt. Olyan fura a formája és féltés. Sőt fagyos. A kabátját húzta összebb. Im kűszöbön a tél.

— Mi szeretjük egymást, mondta fanyaron. S a leány önfelelden, boldog mosolylyal bölintva hagyta helyben.

... Kűnn az ablakon kopognak a csöppök. Bálint megremeg. Kűnn a hideg őszben sejtelmes esacsogással lahogott az eső. És lassan usznak alant tovább az eszben az árnyak, a piszkos, októberi lomha felhők.

összes intézetek tanulóit tanítóik és tanáraik vezetésével.

— **Október 6.** Ma van 52 éve, hogy Aradon, ott a Maros vize partján, elvérzett a szabadság 13 dicső vértanúja. A nemzet szívébe van írva e gyásznap. Megilletődött szívvel üljük meg e nap gyászos fordulóját évről-évre. Honfitui lelkünkkel hálással gondolunk a dicső 13-ra, kiknek vére árán kapta meg a nemzet az alkotmányos szabadságot.

— **Képviselő-választás.** A csáktornyai választó-kerület szavazó polgárai e hó 2-án óriási lelkesedéssel dr. Wlassics Gyula miniszteri választották meg országgyűlési képviselőjükké. Már a választók bevonulásakor tisztában volt mindenki az eredmény felől. A perlaki járásból 710, a hegyvidékből 500 szavazó egy tömegben jött be 3 zenekar kíséretében, Csáktornyáról s a közeli falvakból pedig szintén több száz választó állott dr. Wlassics Gyula miniszter zászlójának a rendelkezésére. Sok Wlassics-párti szavazó látván a választás biztos eredményét, szükségletlenek tartotta szavazatának a beadását. A szavazás fél 6 órakor délután a legpéldásabb rendben fejeztetett be, a mikor Zakál Henrik választási-elnök kihirdette az eredményt, mely szerint leszavazott 1534 választó, melyből dr. Wlassics Gyula 1435, a néppárti jelölt pedig 99 szavazatot kapott, tehát dr. Wlassics Gyula miniszter a kerület eddigi képviselője 1336 szótöbbséggel a kerület országgyűlési képviselőjévé választották. Óriási lelkesedéssel és szűnni nem akaró éljenzéssel fogadták a választók az eredmény kihirdetését, azután a zenekar a magyar nemzeti himnust intónálta és a sok száza menő közönség kalaplevéve énekelte az »Isten áldd meg a magyart« két versszakát. Végül a zenekar induló mellett sok száz főre menő közönség Wlassics nevét éljenzéssel vonult végig a város főterein. A nép annak a tudatában oszlott szét, hogy Mura-köz népe jó hírnevének az ország színe előtt ismét eléget tett.

— **Képviselői köszönet.** Dr. Wlassics Gyula Ó Nagyméltósága, mint a csáktornyai kerület újonnan megválasztott országgyűlési képviselője, f. hó 2-án történt megválasztása alkalmából Zakál Henrik csáktornyai és Sipos Károly perlaki végrehajtó-bizottság-elnökeinek a következő táviratot küldte: »Szíven mélyeből köszönöm a csáktornyai választó-kerület polgárainak oly hatalmasan nyilvánult bizalmát, a melyre méltónak lenni a haza javára szentelt szüntelen munkálkodásommal továbbra is iparkodni fogok, mélyen tisztelő polgártársuk és képviselőjük Wlassics Gyula.« E helyen megemlíti, hogy a képviselői mandátumot átadó küldöttséget Ó Nagyméltósága f. hó 12-én fogadja Budapesten.

— **Miniszteri elismerés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a csáktornyai tanítóképző-intézet igazgatói évi zárjelentésének tudomásul vételének alkalmából úgy az intézeti igazgatóknak, mint pedig a tanári testületnek buzgó és sikeres munkásságukért elismerését fejezte ki.

— **Gróf Festetics Jenő** ur e hó 2-án a délután 4 órai vonattal Csáktornyáról hosszabb tartózkodásra elutazott.

— **Vármegyénk képviselői.** Zalavármegyének 9. választó-kerületében az országgyűlési képviselő-választások f. hó 2-án ejtettek meg. A tapolczai választó-kerületben, a melyet Hertelendy Ferenc szabadelví képviselő, újból egyhangulag Hertelendy Ferenc szabadelví-párti képviselő választott meg.

A keszthelyi kerületben, hol eddig Bogay Máté szabadelví volt a képviselő, újonnan ismét Bogay Máté szabadelví-pártit 297 szótöbbséggel választották meg gróf Somssich Béla néppártival szemben. — A szentgróthi választókerületben, melynek képviselője Kálmán Károly néppárti volt, a most történt választás alkalmából Eitner Zsigmond Ugronpárti választott meg. — A nagy-kanizsai választó-kerületben a volt jelölt, gróf Zichy Aladár néppárti újból 570 szótöbbséggel győzött Koller István szabadelví-pártival szemben. — A zalacszerzégi kerületben, melyet Farkas József néppárti képviselt, újból Farkas József választott meg. — Az alsó-lendvai választó-kerületben, hol az eddigi képviselő Mandel Pál szabadelví volt, most gróf Wilczek Frigyes néppárti választott meg 138 többséggel Varga Gábor dr. szabadelví ellenében. — A baksai választó-kerületben, melynek eddigi képviselője Berger Ignác szabadelví volt — pótválasztás lesz. A f. hó 2-án történt választáskor Berger Ignác szabadelví 1309, Sibrik Adorján 365 dr. Darányi Ferenc néppárti pedig 1394 voksot kapott. Így tehát Berger és Darányi között pótválasztás lesz. — A letenyei választó-kerületben, melyet a multban Lepényi Miklós néppárti képviselt, Csesznák József szabadelví és dr. Szüllő Géza néppárti között pótválasztás lesz. Csesznák kapott 812, dr. Szüllő 989, Sümegi Vilmos Ugronpárti pedig 677 szavazatot. — A csáktornyai kerületben, melynek képviselője dr. Wlassics Gyula volt, újból óriási szótöbbséggel dr. Wlassics Gyula szabadelví választott meg Bezethy István néppárti ellenében.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Haller István okleveles tanítót a nagyfalui állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Déli vasút.** Folyó év október hó 1-én a Budapest-Csáktornya határszéli vonalon Mura-Király és Csáktornya állomások között levő Kis-Szabadka személyforgalmi megállóhely ugyanezen elnevezéssel mint az összes szállítási szolgálatra berendezett állomás nyitott meg. Oly áruk, melyek kezeléséhez homlokkrakodás szükséges, ott sem fel, sem le nem adhatók és ez állomás marharakóul nincs engedélyezve.

— **Halálozás.** Tokody Ferencné szül. Besser Ilona, folyó hó 3-án reggeli 6 órakor hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 29-ik, boldog házasságának 6-ik évében Mura-Szerdahelyen elhunyt. Béke poraira!

— **Országos vásár.** Csáktornyan a jövő héten, október hó 14-én, hétfői napon tartatik meg a Teréz-napi vásár. Ezenkívül a f. évben Csáktornyan még egy vásár lesz, még pedig november hó 25-én.

— **Kirendelés.** Simon István okleveles jegyző f. év október hó 1-től kezdve a felső-mihályfalvai körjegyzőséghez rendeltetett ki helyettes jegyzőül.

— **Halálozás.** Hochsinger Czeczilia, Csáktornya egyik régi tisztelt alakja, több helybeli köztisztelőben álló család rokona hunyt el m. hó 30-án. Az elhunyt matronáról szóló gyászjelentés a következőképen hangzik: »Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik felejtethetlen anyjuk, anyósuk, nagyanyjuk illetve dedányjuk Hochsinger Czecziliának f. é. szeptember hó 30-án, délután 6 órakor életének 87. évében rövid betegség után történt gyászos elhunytát. A meghaldogult hűlt tetemei f. hó 2-án délután 4 órakor fognak a helybeli izraelita temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Csáktornya, 1901. évi október hó 1-én. Béke és áldás lengjen porai felett! Hochsinger Izidor, Hochsinger Emma, férjezett Breyer, Hochsinger Arnold, Hochsinger Sándor gyermekei. Hochsinger Lina, született Breyer, Hochsinger Róza, született Sommer, Hochsinger Sarolta, született Steiner menyei. Breyer Márkus, Mayer Salamon vejei. Számos unoka és Jédunoka«.

— **Gabonatolvaj.** A csáktornyai városi rendőrség mult hó 18-án éjjel jó fogást tett. Ugyanis tetlen erte Perics Imre helybeli lakost, midőn Pollák Ignác varasdi lakos kárára Csáktornyan levő magtárát az nap éjjel feltörte, s onnan 2 hektoliter zabot ellopott. Az őrs járóra a tolvajjal a nyomozást megejtette, a midőn úgy a tettes beismerése, mint a káros eladása szerint kiderült, hogy Perics már az 1899. években is többször lopott gabonát 2716 k. értékben. Hirschmann Leó helybeli lakos kárára pedig, midőn az említett magtárt bírta, 1894-től 1899-ig nagyobb mennyiségű gabona lopatott el körülbelül 6000 korona értékben. Perics az ellopott gabonát több helybeli lakosnak adta el. Perics, minden lopását beismerve, átadatott a helybeli királyi járásbírósnak. Az orgazdák pedig illetékes helyen jelentették.

— **Anyakönyvi statisztika.** Csáktornya nagyközség anyakönyvi kerületében f. é. szeptember havában a következő bejegyzések történtek. Születtek: Czirkovics Etelka, Bobánovics Karolin, Zadrávecz Rozália, Megla Mária, Miholcsék Mihály, Szocsics Mihály, Stolcer Mária, Szeivérth Ferenc, Le Gay Ferenc, Zsindarics Irma, Mosmondor József, Schrenk Károly, Kovacsits Mária, Weiss Mária, Dobsa Mihály, Kristofics Mihály. Meghaltak: Stöger Sándor (75 éves), Perics Ilona (19 éves), Laufer Mária (22 éves), Novák Istvánné, született Megla Mária (68 éves), Brandl Ilona (22 hónapos), Miholcsék Mihály (14 napos), Frász Antal (13 éves), Kovacsits Mária (1 napos), özvegy Hochsinger Leoné, született Weltner Czeczilia (84 éves). Házasságot kötöttek: Troják György csizmadiamester Matján Annával. Ivacsits Mihály földműves Laczkovits Annával.

— **Uránia-színház Csáktornyan.** Az Uránia magyar tudományos-színház, mely a Dunántul nagyobb városaiiban fényes előadásokat tartott, f. hó 7-én városunkba érkezik, s 8., 9. és 10-én a »Zrinyi-színház« nagytermében játszik. Az érdekes műsor darabjai: Spanyolország, a XIX. század, és a tánc, melyek Pekár Gyula híres író művei. Jegyek kaphatók Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében. Melegen ajánljuk lapunk olvasói figyelmébe ezen minden tekintetben tanulságos színház műdarabjait.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között több fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta, s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecezen már évek óta sikeresen működik az országos katonai hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle miniszteri engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbizottság: eddei Drauzent János ny. m. kir. honvédezés és Mayer Adolf cs. és kir. őrnagy) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészítésükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debrecezenben.

Feladás szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margital Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kujžara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljau.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodba i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Spomenik Zrinyiev.

Prošlog tjedna se je vu stvari Zrinyi-spomenika veseli, svakoga zadovoljivi stupanj učinil. Imali smo priliku pokazati plan Zrinyi spomenika vu svojoj pravoj veličini. Gdo je pr. m. 27-ga i 28-ga videl na Zrinyi-placu postavljeni plan spomenika, se mu je zasigurno dopala veličina spomenika i ovoga aesthetičnom plemenitošom jednostavna, bez svake cifre izrezanja. Sreća naša je k nam donesla naše varmegijje sina, gdo je glasoviti po celim orsagu, Szász Gyula profesora, kojeg znanstvo dobrostoji za to, da njegova varmegijja, tojest Medjimurje gledče na našu malu materialnu jakosti, ali istinitu uzduševnost, takvoga spomenika budemo mogli postaviti, kojemu nebude prigovora te bude svakoga uzdirnul na ljubav i hvalu prama našem velikomu pšniku i vodji. Deset metrov visokomu spomeniku spodnja stran bude iz naravnog kamena, stup iz petanskog kamena, a Zrinyia relief-kip, Zrinyiev cimcr, lyra i sablja, kak takaj odzgor na visini stupa turul (orel) pluća iz bronca bi bila zlejana. To je naravno samo plan, do kraja bude na to odredjeni odbor odlučil kakov vu spomenik. Mester spomenika, gosp. Szász Gyula rezbar je na našu prošnju delal plan i zabadav i samo iz ljubavi, koju prama svojoj varmegijji čuti je došel k nam i pokazal je plana, da si barem moremo predstaviti postavljenje spomenika. Gospon Szász Gyula je pregledal sve pijace Čakovca, ali njegovog plana veličini je najprilic-

nešim Zrinyi piaca našel. Ovo mesto je za to stvar rekul, da je jako lěpo i prilicno.

I presvelli Grof je takaj bil dober pogledati plan, koj se je i njemu dopal, vnoгих dobrih navukov je dal i sa jednim je obećal, da kaj bude vekša harmonia, bude dal tak napraviti, kaj bude se za piljom i stari Zrinyi-grad videl.

Spomenik bude okolo 2500—3000 frtih koštal, ali ako budemo mogli dobroga gosp. grofa dobiti foringe, te nekoi dobri medjimurski gazdi budu takaj dali foringe za dopelanje kamena, onda bude čuda mēnje dosta za postavljenje spomenika. 1200 frti već imamo. Ravno tuliko budemo za kratko vrēme, ufajuć se vu medjimurske kasse, vu orsag, vu varmegijji i računajuć na hasen na taj cilj uredjenih zabavah, na hitroma skup nabrali. Pak onda i iz občinstva vnogi su još nē dali. Domoljubna dužnost je svakoga, koj se je tu rodil, tu je živel ili živi, da ima dēl vu postavljenju spomenika. Jako bi žaljuvali onoga domoroča, koj bi se sramil prilikom gledanja spomenika za to, da on nije bil dēlnik vu postavljenju ovoga. Naj daruje dakle poleg mogućnosti svaki! Ako nēma korunu, dobri su i fillēri. Već su je takovi, — hvala Bogu malo — koji su lista za nabiranje nazad poslali. Budemo njim vre povedali imena. Bar budemo znall za one, koji med nami živi, ali se ne držiju, kaj bi med nas spadali.

Vzemimo si pēdu od nas dalko živučih vu stranjskim vu Slavonii stanjućih na-

ših domorodcov, koji more biti nigdar nebudu videli našega spomenika i kojih najviše sa težkim delom si išče kruha pak ipak uzdirnjeni sa ljubavjom prama domovini i prama plemenitomu cilju, su rado poslali svoje fillēre. Denes je došel red na izkaz njihovih darov, Perger József se zove vrēdni nabirač. Hvala njemu i onim, koji su darovali i naj služi to na pēdu onim, koji su još nē zvršili svoju dužnost.

Dvadeset i deveti izkaz:

Perger József nabiratelj Belišće (Slavonia)	60 f.
Tonay István iz Bistrice	Belišće 20 f
Koczon János iz A-Lendave	» 20 f.
Koczét János iz Tűskeszera	» 20 f.
Kálcz István iz A-Lendave	» 20 f.
Vágner Márton iz »	» 20 f.
Vuk Iván iz Bistrice	» 40 f.
Rosenbaum József Belišće	1 k.
Lengyel Ferencz	Belišće 40 f.
Strúkli András	» 40 f.
Kutyák Péter	» 20 f.
Czeczárko Ferdinánd	» 20 f.
Murcsics József	» 20 f.
Klajcsák Marko	» 20 f.
Klajcsák Filip	» 20 f.
Zadavec Pál	» 20 f.
Csacsinovics András	» 20 f.
Kutyák Mátyás	» 20 f.

Z A B A V A

Znamenje prepoznanja.

Stari Fras iz Male nedelje na malom Stajeru ima danas pred svojom starom dođuše mira, kojega za života baš nije imal pred njom, pred kojom se je više bojal nego pred samom peklenskom aždajom (pozojem); ali kak sem čul, brš da se je taj strah u obitelji od koliena do koliena poherbal tak, da su potomci toga staroga Frasa i danas najjegjerniji onda, kad su dvadeset kilometrov daleko od svojih ženah.

Barem Tomek iz Čakovca je jedan izmed tih hrabrih junakah. On, ako doma u sobi za stolom ili vzapečku u naslonjaču sedi, onda vodi njegova stara veliku rieč, a Tomek u to vrieme nedela nikaj drugo, nego glavom kima i sa na pol sklopljenimi očmi u dim iz pipe škili; ako pak sedi pri Szeivertu ili pri Pečorniku pak poslie druge litre čuti, da je u želudcu temelj položen ili stiena grundirana, onda on gopodstvo u svojoj kući pravično diel i daje ženi, kaj je žebino, a mužu opet kaj je njegovo; ako li pak dojde po poslu u Ludbreg te

sedi ili pri Klauzeru ili pri Pap Vendelu pred šestom litrom, onda pričme farbati i istinu preobraćati, kak da racu na raznju obraća te onda onak u ognju zna zaviknuti: »Bogme, gazda sem ja i nitko drugi, a moja stara mora plesati, kak ja fućkam, ja Tomek iz Čakovca!«

Jedan krat pak je imal nekaj posla u Kanizsi pri graditeljskom meštru gospodinu Morandiniu, pak je odsel u ošteriji kod krunce i tam je med ostalemi bil spomenek od novog iznašastja, najme o telephonu, a jedan, koj je to sve u malom prstu imal, je taj telephon ostalim velikom riečitostju razlagal i rekul, da se po telephonu more na trideset vur daleko — i još dalje — svojimi rodjaki i znanci tak spominati, kak da bi čoviek šnjimi pri jednom stolu sedel.

Ovo je pak Tomeku iz Čakovca ipak bilo jedno malo prebedasto, jer akoprem govorniku nije puno vieroval, ali ga je pri tom razlaganju ipak guskina koža obsipavala, a na zadnje je i blied postal kak stiena, te je pivinskom kupicom po stolu vudril, da su ostale čaše plesale i zakrali:

»To pak je ipak sama izmišlotina i laž! No, toga biesa bi mi još bilo treba, da bi

me moja stara Rukunkula čula, ako si ja ovde u Kanizsi odihavam!«

»Pak ipak je tak — veli na to razlagatelj — »pak, ako nevieruješ, tak moreš videti i čuti i sam se osobno osvedočiti, pak ako hoćeš moreš s tvojom starom odmah srdačno se spominati.«

Na to veli Tomek:

»Srdačnostju baš nije tak blizu, ali probati bi ipak hotel, pak ako je to istina, da glas moje stare do sim dopre, onda me već Kaniza nebude vidla tak sigurno, kak je sigurno, da se Tomek zovem i dohna hlacē nosim!«

A taj razlagáč pak je bil veliki šaljivdijja, pak kak se to već zna pripeliti, došla mu je još sreća i slučaj njegovoj šali na pomoć; jer velika grmljavina, koja se je nad varasom zdigla i se okolo križa piaristske crkve vtekla, i još gorja mrmrlala nego Tomekova tovarušica, je govorila svoju gromovitu rieč, kad su razlagáč i Tomek takovu telephonsku postaju po varošu iskali, da da će se Tomek svojom dragom tovarušicom — rečimo Katicom — spominajuć zabavljati mogel.

I naši su takovoga telephona, neznam

Szabó Mihály * 30 f.
 Flórián Olivo Taljan * 30 f.
 Ukupno 6 k. 00 f.
 Izkaz prošloga broja 2215 k. 78 f.
 Sveskupa 2221 k. 78 f.

Trideseti izkaz bude sledil v sledečim broju naših novin.

Krmljenje.

Dobrog gazde marva je nigdar ne suha dobro nju drži, da dobrega hasna donese, i da v u onim slučajju, ako je prisiljen mesaru prodati, velikoga kvara neima. On je dober gazda, koj dosta krme, obroka ima da ove v marvi more v peneze spraviti, poleg toga sčim više gnoja ima, takov nê samo v jakosti prodaja svoje živince, nego ovo bude i okrmil.

Gazdi krmiju na paši i v u štali, ali i tak, da na paši počneju i v u štali savršiju. Čisto na paši krmljenje, mali gazda redkokrat more napraviti, ako pak dosta dobre paše ima, tak mu krmljenje na paši najmenje košta, i skrbi posla skoro nikakvog nêma, a hasna pak mu ipak donese. Na paši započmeno i v u štali odvršeno krmljenje je za male gazde najhasnoviteše postupanje, po pokošnju otave marvu za krmili v u stiražu na senokošu, gde se ova počineju i koža se njim gène. Ako na jesen pred v u tiranjem i v u zimi po paši sa krmom hranimo tak budemo sa hasnom krmili.

Jesu zatem i takvi gazdi, koji navêk pri jaslah krmiju i pet-šest mesecov pripravljaju krmlenke za mesara.

Ako krmleno marše v u stalu dojde, dva mesece mešanu krmu dvaput a sênu pak mu jendenkrat damo na den, zatem pak sečke mênje, a 2 litrov potlam tri litrov više srota iz ječmena zmešamo i to davljemo šest tjednov. Nazadnje osem tjednov hranimo v u jutro i na večer zmešanom krmom, a na svaki den 2—3 deke soli moramo računati na svako mrše i napajati višekrat moramo. Gojimo, kak je najbolje moguče, i v u čistoj dobro nestrtoj nê jako svetlog, ali dosta toploj štali moramo držati marvu za krmljenje.

Ne zdravu marvu krmili je nê hasen gazdi nego kvar.

Sa jednim navukom zaključim svoju štivu od krmljenja, i to ako ima v u občini nekoj gazda krmnatu marvu, sada to na sêjam tira i tak prodaja, kak to mali kupci hočeju, jer opet dimo tirati marvu je na kvar, tak anda ne je veliki hasen iz krmljenja. Ali ako bi v u jednoj občini više gazdov krmilo, tak da bi za dva tri vagone dosta bilo, te bi to v u vremenu oglasili kojih novinah, da imaju marvu zaprodati, bi došel mesar iz varaša pak bi kupil, ili pak bi v u glavni nraše mogli dati odpeljati i lêpe peneze za nje dobiti, tak bi onda i trud i krma bila plačena i hasen bi bil poleg toga.

Dvoje oči krmiju marvu, jedno je gazdovo oko, a drugo pak zobino ako.

Dobre fajte marvi se svigdar najde kupec.

Suhi naj bude nastelj, tak budu i marva zdrava.

Jasle pune naklasti je bedastoča i grêb, a ktmu još nikaj hasna nenosi, nego gnoja.

— F. —

KAJ JE NOVOGA?

—*Prosimo naše poštvane predplatnike, naj nam v u zadnjim ferialju predplatne zaostatke čim predi pošleju i dredplate ponoviju.*

Zbiranje ablegata.

Čakovečkog zbirnog kotara zbiraci su o. m. 2-ga sa velikom uzduševnostj o m. Dr. Wlassics Gyula ministra zebrała za ablegata. Več kak su nutri v u varaš došli zbiraci je svaki mogel znati, kakva bude svrha; iz preločkog kotara 710, iz bregov 500 zbiracov je došlo v u trupaj sa bandami, a zvun toga je opet iz bližešnjih občinah došlo vno g zbiracov. Vnogo njih, koji su na Wlassicsevoj stranki bili, su nê dali votuma, jer

su vidli, da je nê potrebno. Kraj zbiranju je ob pol šesti vuri bilo v u največjim redu, sada je Zakal Henrik zbirni predsednik oglašil svrhu zbiranja, poleg koje je 1534 zbiracov dalo volume, na Wlassicsa je opalo 1435, a néppárt pak je dobil 99 votumov, dakle Wlassics Gyula minister je sa 1336 votumi više postal ablegat, kotara. Dugo se je čul na to »eljen«, a zatem pak je banda »Hymnusa« igrala a občinstvo je popevalo. Nazadnje je banda sa vnogo ljudstva po vulichah hodila i igrala. Kesno večer su se razišli ljudi sirom sa tom čustvom, da su opet dosta včinili svojemu dobromu glasu, pred licom celoga orsaga.

Raubari.

Akoprem žandari strogo paziju, med bregi v u Gornjoj Magjarskoj, se ipak pripetiju rauberije. Jednoj takovoj je žrtvom opala Kadocsay Daniela žena, koja se je iz Bukócza v u Kassu peljala na sêjam i tam više spokupila pak se je večer nazad odpeljala dimo. Poleg jednog brega su iz klanjca na hitroma tri ljudi skočili pred kola te su konje prijeli a kočija pak zavezali.

— Kaj hočete? — rekla je plačuča žena.

— Prijete peneze, a onda pak krv! — bil je kratki odgovor, a zatem pak su 600 korun penez i sva vrednost zeli vkrej od nje med konje su vudrili i odpeljali se. Žandari jako iščeju krivce. Sumnja je na vuglenare, koji tam v u blizini delaju.

Nesrečna jedne škole.

Vu Butler amerikanskom varašu je škola jako nesrečna sa svojimi navučiteljčiami. Svaka kraja dojde, prije kak bi počela vučiti, zamuz otide. Prva je bila jako lêpa frajlica. Za četiri dni je zamuz otišla. Opet su oglašili, da njim je navučiteljicu treba, i opet su jednu lêpu frajlicu dobili. Ova je ravno tak otišla, kak ona prva za nekoj dan. Probali su i sa tretjom, ali i ovoj se je našel par. A škola pak je med tem zaprla bila. Vezda su se tak razsrdili, da su oglašili, kaj je njim jedna naj najgoršeg obraza navučiteljica potrebna. Takva, na koju niti nebudu mogli gledati. I kak su dobili ovu, su s njom pogodbu napravili, da jedno tjeo nebude ostavila školu. Ali kaj pak, ako bu-

prav jeli pri trgovca Zerkovitzu ili pri Guttmannu, ali dosta tomu, kad je Tomek po naputku razlagača šaljivca u telephon viknul:

»Katica, jeli me cuješ?« — Isti hip je blisk vudril u telephonske drote te je Tomeka ošinul i hitil u jedan kut, da je tam lezal kakti kupčec nevolje i dosta dugo vrienena niti se tielom genuti niti usi muksnuti nije mogel.

Kad pak se je opet skup spobral i k sebi došel a jezik mu se u na toliko razvezal, da je po malo mogel šnjim obračati, onda je izmucal:

»Bogme je istina, to je bila za stanovito moja stara! Prepoznal sam ju po glasu. Ali to si ipak nikada nebi bil mislil, da i šuske mogu po tom drotu leteti!«

* * *

Isti taj Tomek je jednoč na večer došel doma u Čakovcu k Pečorniku, koj je baš on hip friskoga lagviča pive na pipu metnul, te si je sel k drugim gostom za stol; ali pošto mu je lice bilo takovo, kak da je netko po njem zubačami potegnul, pričeli su ga okolo stola sedeč poznanci držati.

Pečornik Otto ga je zapital, jeli je prek brane opal, kotlar je rekel, da je ta brana morala samo deset špic imali ali pošteno oštre, a tesar je odmah svu vodu prelejal, kad je rekel: »Holo, te špice su u mesu zaraščene a spadaju dvem rukam a tim rukam je priraščena tvoja draga Katica!«

Pošto pak je Tomek svoju muževnu čast barem u ošteriji na visoku cienu postavljaj, tak nije mogel dopustiti, da njegovi poznanci imadu o njem takovo zlo mnienje. On je već doma u svojoj dielačnici dobre tri ure promišlaval, na koj sve način bi on to pisano lice mogel zadobiti, izvan noktov svoje drage Katicice.

Anda izpije svojega krigleca, obrise si usta i veli: »Tu ste vi opet na krivem putu, kak krugla, kad miesto na prvoga u planku ide. Baš sam zato si došel, da vam povem, na koj čudnovati način sam do ovakovoga lica došel.«

Danas po poldan je jako vruče bilo, pak sam se malo na kanapee zahvalil, za da si pol ure predlenlem; na to sam počel tak strašno hrkati, da je moja Katica morala iz sobe odti, ako se nije hotela da-

ti zaglušiti. I sad sam pričel strašno bedasto sanjati:«

»Ja vam sanjam, da su se vrata od sobe na jedan krat otvorila i nutar dojde naša stara mačka na zadnjih nogah, onak o-sovce, kak svaki pravi človek, a pod pazduhom nosi cielu igru kartah. Ja sam se osupnul i lasi su mi samo onak stali kviski, kad ona pričme posve ruzgovetno govoriti i me nagovarati, da se šnjom karlam. U tom hipu mi skoči na prsa i pričme karte miesati, da je nijedan fiskalisi nebi znal bolje. Anda hočemo se cvikati, veli mačka, jer to se ja najradje igram, ali mora za nekaj iti, jer badava neču. Hočemo ovak, veli ona dalje, koj dobi, on drugoga jedan krat po-tegne škramplom po licu.«

»Kaj sam si hotel? Mačka je bila tvrde glave te nije nikak hotela na to pristati kaj sam joj ja predložil, najme, da se igramo za kriglec pive, jer je rekla, da pivo ona nepije i da to pijaču niti pes neče piti. Anda sam ja kakti pametniji popustil i mi se pričmemo za te po licu odrapine kartati, dader se je sve stepalo, i ta prokleta coprnica — premislite si — je jednu igru za drugom dobivala i svaki krat mi je svojom

de gdo takov gustuš imel, kaj si ravno ovu zebere.

Gift v vračtvu.

Matula András iz Podragy občine se je navotil več svoje betežne žene, i zaljublil se je v Tamás Rózu, svoju deku.

Dekla je nē zdavnja na znanje dala Matuli, da se materjog čuti, na kaj su obedva odlučili, da Matulovu ženu ogiftaju. Matula je donesel gifta i rekel je puci, da naj zmeša ovoga med vračtvu.

Tamás Róza je za isto učinila nečemurni čin i žena je za kratko vrēme vumrla. Ali susedi su počeli šepetai, pak je to i do vuh žandarstva došlo. Iztraga je bila podignjena, ženu su parali i istina je na svetlo došla.

Jeden proti devetim.

Poleg Grossperdorfa v sumi je vada-sil Kersch jagar, kad se je najedenkrat sa devet zverokradicami zišel, koji su na njega navali. Jagar je dva streljil a tri oranil, drugi pak su odbežali, ali su je već žandari prijeli. Jagar je slabo oranjeni.

Vtopljena ladja.

Soldati »Moen« zване ladje su polēg Kopenhage vezbanje držali. Nejednenkrat se je na ladji veliko eksplodiranje čulo i ladja je vtunula. Na sreću soldati nisu bili na ladji ravno onda, pak zato vu čovečjim životu nije opal kvar.

Pestlš.

Vu Nápoltju je pestiš vudril vñ. Vnogo betežnih vu špitalu leži, a vñogo njih je vezda opalo vu taj beteg. Ladje nutri nepustiju niti vñ, sve je tak kak da bi mrtvo bilo. Vlada jako děla, da pripreči širenje pestiša.

Opal je vu žagomlin.

Vu óbudimskoj fabriki ladjah se je o. m. 1-ga velika nesreća pripetila: Grünschein Jakab 60 ljet star težak je nekak vu žagomlin opal, koj mu je šinjaka prerezal. Taki su doktori došli, koji su ga vu špital peljali već na pol mrtvog. Potlam je vumrl.

škramplovom tacom po obrazu potegnula, da sam sve zvezde videl. A kad sam onda u sumnji, da to nije čisti posel, pričel malo bolje joj pri dielenju na prste gledati, opazil sem, da me vara. Ti prokleta kosmata coprnica, zakričim, kaj buš ti mene vkanjvala i sebi same asse podmekavala, čekaj, pokažem ja tebi. Istim ju pričem mojim nokt i ona mene svojimi škramplo po obrazu drapati, i tak smo se međusobno drapāi, kak da nas je tko pogodil na vrtu mu zubačiti, i to je tak dugo išlo, dok se nisam probudil i — plumps tu sam težal polag kanapea na podu a glavom sam na stolovu nogu vudril i ovu buntu na glavi zapobil.»

»Tak! sad sam tu stal posve budan pred zrcalom te sam u nje gledal toga zdrapanoga viteza bez vilezkog reda, koj je opet iz zrcala mene gledal i mi dobro jutro zel.»

»Mačka pak liepo sedi posve mirno za hizom na kupu slame i čeka jeli bi se ko bedasti miš našel, koj bi izpod kupa van izbiežal; a opet tam u hladu polag zdenca sedi moja Katica i štrika vunene štumfe za zimu, i anda ovi dva nisu mogli biti. Nego — ja sam se valjda u sanji sam zdrapal, — i to sigurno jesem.»

Dober odgovor.

Kći je pitala otca, kam ide? — Na zbiranje — odgovoril je otec — mrti hočeš s menom iti? — Puca: (sramežljivo) Ja sam si već zebrala . . .

Zahvala Dr. Wlassics Gyula ablegata.

Dr. Wlassics Gyula minister i zebрани ablegat čakovečkog zbirnog kotara je sledeći telegraf poslal čakovečkomu i preločkomu prezužu zbirnog odbora.

»Iz sūdca zahvalim zbračom čakovečkog zbirnog kotara prama meni pokazano ufanje, na koje vrēdim biti sa podjednim posluvanjem na dobru domovine budem se i nadalje trsil, sa dubokim poštuvanjem bračah Vaš ablegat Dr. Wlassics Gyula.«

Tu pišem još, da bude poslaničtvu, koje bude prekdalo mandatuma, minister o. m. 12-ga primil.

Nekaj za kratak čas.

Punica: Ah kaj veliju gospon doktor za moju snehu, im je komaj šest mesecov, da je udata, pak već rodi dete.

Doktor: Prosim, naj se samo vmiriju Gospa! Kod prvoga deteta to redovito tak zna biti, potlam se već kaj takvog nemre napredovati.

Frajlica: Ali gospon doktor, zakaj se ipak ne ženiju oni? Kaj misliju, da nebi mogli oni jednu ženu zdržati?

Doktor: Im zdržati bi ju zdržal, makar i tri! Ali opravlati nebi mogel niti jednu.

— Miška! im zakaj hodiš ti zotim grdim škrļjakum, im ti zgledi, da odurno nānjega gledati.

— Znaš Pavel, to ti ja sve za slobočinu očinim, jer ako si toga škrļjaka metnem na glavu, žena mi veli: Ako toga grdoga škrļjaka si na glavu deneš, ja bormeš neidem stobom, im to je špotno, pak zais-tinu doma ostane, a ja pak idem, kam je

Ovak je čakovečki Tomek pripovedal, a med njegovimi slušateljli je vladalo veliko veselje i smieh, jer je med njimi bilo i nekuliko drugih Tomašov, — onih neverovanih, koji su si u sebi mislił: »Ha, dobro se je znašel, — nek mu vueruje tko hoće!«

Pecornik Otto pako — najme domaći osterijas je on fini ptič, pak je našega Tomeka hotel u još jednu nepriliku dovesti. Zato ga je prijel za ruke te je iste svem okolo stola pokazival, a pritom se je izpostavilo, da su svi nokt na njegovih prših bili tak na kratko odrezani, da nebi bilo moguće šnjimi niti najnježniju dietnju kozu ogrebsti.

Ali Tomek, koj je već toliko dobrih trenerov načinil, nije se niti sada dal prodati, već je odmah i bez promišljanja rekel: »No, anda, tu sad vidite, kak je moja Katica dobra ženica i kak joj vi vašimi potvorami krivo činite.«

»Čim se je danas ta nesreća meni dogodila, odmah je uzela škarje te je došla k meni i nokte mi je odrezala.«

»Za da mi se više neodrapleš i boli si neprouzrokuješ! je rekla.« — —

Kollay Emil.

meni vola. Bog mi samo začuvaj toga škrļjaka još dugo!

Ipak je čudnovita ljubav — veli proti sebi jeden muž. —

Kad sem svojom ženu si zel, onda od same veliku ljubavi sam ju hotel pojesti, a vezda pak mi je žal, da sam to onda ne učinil.

Žena: Nije tebe sram, svako večer pijani dojt dimo?

Muž: Znaš moja draga, to ti sve iz moje velike ljubavi prama tebi delam. Jer ako je človek napit, onda sve dvoju vrst vidi, dakle tak se i ja hočem dvoju vrstom na tobom nasladjivati se.

Vmiral je Nacek stari krčmar. Na svojoj smrtnoj poselji obrne se k svojoj plakajućoj mladoj ženi i veli:

— Moja draga Treza! ja na kratkoma budem vumrl. Ti si jošē mlada, znam da do svoje smrti ne ostaneš dovica, pak to ti niti neželijem. Ali ipak mi obečaj, da k susedo, štacunaru nebuđeš nigdar išla zamuž; doklam sam živel, navek sam se s njim svadjuval, i nisam imel mira poleg njega.

— Naj se starati — veli Treza — zbog toga mirno moreš vumreti. Nebudem suseda štacunarova žena. Im sam se već lani v zim i obečala Jožiju tiszart ovu.

Ipak lepoga reda ima moja žena — veli kod obedva sedeći muž. Sam mislił, da je zginił čašel, a glej, pak je ovd i u čužpaju.

Betežna žena: Bože! Ove starešne muke koje ja moram pretrpeti! Ja si već sama želim smrt, da se rešim muke — samo to me žalosti, da onda za sprevod budeš velike stroške imel, i te bi ti moral splaviti.

Muž: Istinu imaš moja draga, ali zato ta stvar naj tebe niti najmenje nezadržava.

Muž: Dragā žena! ako do 10 vure na večer nebudem dimo došel, niti me naj već čekati.

Žena: Ja sem si sama tak misliła, ako do 9 vure ne bude te doma, onda idem po tebe.

Najde občinski biro v cigana, kak je ponoći okradjano gusko na jazju obračajuć pekel.

Birov: Kaj delaš s zotum okradjenom guskom.

Cigan: A dragi gospon biro v, kaj bi bila okrajzena, vu vodu je opala širota, pak njoj vezda šušim perje, jer njoj je zima bila.

Jala: (Kuca po vratli svoje pajdašice) — Roza odprimi vrata!

Roza: Ne moči, jer mi nije doma muž!

Jala: Im ravno loje falinga, da je moj tu.

Bergecz Balazsu su se zaradi njegovoga velikoga i črlenoga, kak paprika nosa jako vñogi norca delali i špotavali su se zunjega.

Jedenput v krčmi vu veli jeden:

Ti Balazs, pak zakaj neprodaš ti svojega nosa kojemu kotlaru, on bi ti ga za dobre peneze kupil.

— Im sem ravno včera bil pri njim — odgovori Balazs, pak mi je rekel, da za moj nos bi samo takov vol dal peneze, kak si ti.

Majczen Ferencz.

školinik.

Gabona árak. — Clena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	14.60 —
Zab	Zob	13.00 —
Rozs	Hrż	12.00 —
Kukoricza új	Kuruza nova	10.00 —
» » ó	» stara	11.60 —
Árpa	Ječmen	11.60 —
Fehér bab új	Grah beli	14.50 —
Sárga » »	» žuti	10.40 —
Vegyes » »	» změšan	10.50 —
Lenmag	Len	24.00 —
Bükköny	Grahorka	13.00 —

606/1901. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. bíróság 1897. évi 505/p97. sz. végzése következtében Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt a muraközi lakarékpénztár részvénytársaság javára Kerznár András és társai domásinecezi lakosok ellen 286 k. s jár. erejéig 1897. évi február hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1180 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 kukoriczahas, kukoricza, 2 ló, 2 szekér, 1 tehén, 1 üsző, pajta és 1 sertésöl nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 1901. évi V. 347/2. számú végzése folytán 286 korona — fill. tőkekövetelés, ennek 1896. évi július hó 30-tól járó 8% és eddig összesen 53 k. 20 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínen vagyis Domásineczen Gyurkin György és Mihálicz Mihály alperes lakásán leendő eszközésére

1901. évi október hó 16. napjának d. e. 9% órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és fölül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1901. október 2-án.

566 **Sós Frigyes**, kir. bir. végrehajtó.

ТОРКОВ,

SZILVORIUM, RUM és FINOM LIKÖRÖKET

bárki hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben **előállíthat.**

☛ Kezelési könyv és árlapok ingyen. ☛

WATTERICH A.

BUDAPEST,

VII., Dohány-utca 5. szám.

Sörmérő-készülékek, csikkek a borkészítéshez, minden

borbetegség elleni szerek.

☛ Első és legrégebbi üzlet a szakban ☛

564 2-5. Fennáll 30 év óta.

Legújabb czikkek

az őszi idényre

Skót csikos flanel
Angol Homespun
Velour és Hermelin

Francia női posztók 140 cm. széles
Gácsi férfi szövetek
Honi és külföldi barketok

Schütz Sándor és Fia

nagyáruháza és kékfestő gyára **Zala-Egerszegen.**

Honi, rumburgi és hollandi vásznak nagyraktára.

Kérjük hozzávetőleg megjelölni mely mintákat kíván, szívesen küldünk ingyen és bérmentve.

565. 1-2

☛ **Legolcsóbb árak.** ☛

Magyarország legrégebbi Cognac-gyára.

Magyar-francia cognac-gyár

Marty R. és Társai

Világos.

(Alapított 1883-ban.)

Ajánlja tisztá

borpárlatait.

Kizárólagos raktár Csáktornya részére

TODOR R. fűszer- és csemegeüzletében

Csáktornyan.

Egyetlen gőzerőre berendezett cognac-gyár. 560 3-12

☛ Gyümölcs- és szőlő-bor készítő gépek. ☛

Gyümölcs- és szőlő-sajtók,

lolytonosan ható kettős szerkezettel, és nyomó szabályzóval

A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtonál.

Hydraulikus sajtók,

Szőlő- és gyümölcs-zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló-készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővessző permetező, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

979 10-10

Képviselők és viszontárusítók felvételnek.

Bérbeadandó.

Dráva-Csányban egy 3 szobából, konyha, 2 kamara, padlás, 2 istálló, 1 nagy magtár és pajtából álló ház 3 évre azonnal bérbeadandó.

Bolthelyiség részére különösen alkalmas.

Bővebbet

Gáspárlin Jánosnál

567 1-2 Dráva-Csányban.

Kitünő

asztali szőlőt

4 koronáért,

6

muskotály szőlőt

6 koronáért szállítok

postacsomagonkint (5 kg.) bérmentve,

utánvéttel.

Fried Mihály

szőlőbirtokos és borkereskedő

Pécs, Siklósi-utca 18. sz.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Életmentő

gyakran a pontos óra.

Valódi

schweiczi Remontoir zsebóra

kitünő minőségben

három forint

(Az a postaköltség)

utánvét mellett rendelhető

SERÉNYI órásnál

Budapest, VII. Erzsébet-körút 28. sz. I. em.

- Xépes árjegyzék ingyen. -

558 2-6

A glashüttei óragyár és rathenowi optikai áruk gyáranak
egyedüli képviselője.

Herlinger Sándor órás és ékszerész Csáktornyán.

Ajánlom dúsan felszerelt **svájci arany-, ezüst- és nickel-zsebóra, bécsi ingóra és amerikai ébresztő óra** raktáramat.

Készletben tartok továbbá mindenemü **divatos ékszer, ezüst-, kina-ezüst evőeszközt és dísztárgyakat.**

Bármily javítást pontosan és gyorsan eszközölök.

Fényképeknek ékszerekre való átvitele nálam megrendelhető.

A n. é. közönség b. párlfogását kérve, maradok
kiváló tisztelettel

539 6-10

Herlinger Sándor.

Arany és ezüst töredékeket a legmagasabb áron veszek
esetleg ujjal becserelek.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Javítások jutányos áron eszközölhetnek.

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Padló-fényesítő

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer
kemény padlószámára. I köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képeretek stb. bearanyozására.
I kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
I doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa ezégnél Csáktornyán.

Szappanfőzde.

Csáktornyán a vasuti-utczában levő Schützer-féle

szappanfőző-telep

teljes felszereléssel **bérbe-esetleg eladandó.**

Bővebben értekezhetni

557 3-3

Schützer Lajosnál
Csáktornyán.